

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол № 11 от 25.04.2024 г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол № 8 от 11.04.2024 г.):

Декан:

(доц. д-р Д. Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ“

ЗА СПЕЦ: „Финанси“; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4

СЕМЕСТЪР: 8

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 15 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ в т.ч.:	15
• ЛЕКЦИИ	9
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	165

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Светлана Герчева)

2.
(гл. ас. д-р Светослав Борисов)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (доц. д-р Стоян Киров)

I. АНОТАЦИЯ

Обучението по дисциплината „Данъчно облагане“ предлага знания в следните по-важни посоки:

- основни аспекти от теорията, организацията и прилагането на данъците като система;
- разяснява общовалидни концепции относно разпределението/преразпределението на данъчното бреме и разходите на обществото, съпътстващи облагането;
- систематизира най-важните аспекти от действащата понастоящем данъчна система на България;

Придобитите знания и умения по „Данъчно облагане“ улесняват проследяването и анализа на протичащите процеси и реформи в данъчната система, като студентите могат да анализират и оценят доколко и кога данъчните форми се прилагат съгласувано и еднообразно без да се диференцират различните групи данъкоплатци. Бакалаврите трябва да познават най-важните данъци в България, като адаптират поведението както на фирмите, където работят, така и своето лично спрямо честите промени в облагането.

Дисциплината „Данъчно облагане“ създава предприемаческа компетентност за самостоятелно управление на паричните потоци по повод на различните видове данъци, както и тяхната оптимизация по законово допустим начин. Това се отнася както до данъчното бреме, което засяга личните, така и финансите на фирмите, където завършилиите работят, респ. чиито собственици са.

Дисциплината развива и цифрова компетентност, предвид създаваните умения да се организира, анализира и обобщава събраната информация в екселски таблици, да се попълват данни по повод подаване на декларации, формуляри и пр. във връзка с данъчното облагане и да се изчислява и декларира коректно данъчното задължение във връзка с най-важните налози в практиката у нас.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1.	Тема 1. Въведение в теорията на данъка
1.1.	Еволюция на възгледите за данъка като финансово отношение между държава и данъкоплатци
1.2.	Същност на данъка и функции на държавните институции по администриранто и обезпечаването му
1.3.	Елементи в организацията на данъците
1.4.	Алтернативи на данъците – сравнителна характеристика
	Тема 2. Данъчна система – взаимодействие на данъчната теория и практика
2.1.	Таксономия на данъците
2.2.	Принципи на данъчното облагане
2.3.	Класификации на данъчните системи. Критерии за оценка. Оптимална данъчна система
2.4.	Начини на събиране на данъците
	Тема 3. Свръхбремето на данъка и ефективността на облагане
3.1.	Данъчно и свръхданъчно бреме – просто терминологична тавтология?
3.2.	Графична интерпретация на свръх-данъчното бреме
3.3.	Алгебрична интерпретация на свръх-данъчното бреме

3.4.	Детерминанти на свръхбремето на данъка
	Тема 4. Облагане с личен подоходен данък
4.1.	Критерий на Хейг-Саймънс за личен доход
4.2.	Оценка на критерия на Х-С
4.3.	Концепцията за плоския данък и реализацията ѝ в рамките на ЛПО
4.4.	Системи за лично подоходно облагане
4.5.	Организация на ЛПО у нас
	Тема 5. Ефекти на личното подоходно облагане върху пазара на труда
5.1.	Влияние на личното подоходно облагане върху трудовия пазар – избор между работа (труд) и свободно време
5.2.	Подоходен и заместващ ефект на данъка
5.3.	Изходни допускания и приложимост на модела
5.4.	Емпирични доказателства за възможностите на избора „работа-почивка“
	Тема 6. Облагане на доходи/печалби на корпорации
6.1.	Възгледи за същността и бъдещето на корпоративния подоходен данък.
6.2.	Икономическа база на корпоративния подоходен данък (КПД)
6.3.	Влияние на КПД върху икономическите решения на компаниите.
6.4.	Моделът на Хол-Рабушка и неговата реализация в корпоративното подоходно облагане
	Тема 7. Практически аспекти на корпоративното подоходно облагане
7.1.	Организация на КПД у нас
7.2.	Други данъци, регламентирани в рамките на КПО у нас
7.3.	Глобален минимален данък върху МНК и техните дружества у нас
	Тема 8. Облагане с данък добавена стойност (ДДС)
8.1.	Особености на косвените данъци
8.2.	ДДС като иновация в данъчното облагане
8.3.	Начини на определяне на добавената стойност
8.4.	Организация на облагане с ДДС у нас
	Тема 9. Облагане с продуктови данъци
9.1.	Характеристика и особености на продуктовете данъци
9.2.	Организация на облагането с продуктови данъци у нас
9.3.	Режи на отложено плащане на акцизи (РОПА)
9.4.	Позеленяване на продуктовете данъци и мерките срещу климатичните промени
	Тема 10. Прехвърляемост на данъците
10.1.	Законова и икономическа прехвърляемост на данъците – същност и разграничение
10.2.	Детерминанти на прехвърляемостта
10.3.	Прехвърляемост напред и назад
10.4.	Прехвърляемост в условия на реални пазари
	Тема 11. Данъчно облагане на имуществото/богатството
11.1.	Същност, обхват и затруднения при паричната оценка на имуществото/богатството
11.2.	Организация на облагането на собствеността върху активи и права върху тях
11.3.	Организация на облагането на отчуждаването (разпореждането) с активи и права върху тях
11.4.	Екологична насоченост на данъците върху богатството – фискален отговор на климатичните промени

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

- учебни ресурси – електронен учебник; файлове с презентации на лекции; файлове с презентации на решени казуси и задачи по дисциплината; документация – данъчни декларации, формуляри; закони и подзаконни актове по повод данъчното облагане у нас
- учебни дейности – онлайн лекции и упражнения; онлайн консултации за обратна връзка със студентите; казуси, задачи и тестове; форум и чат.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ²	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Решаване на практически казус/и	1	30
1.2.	Подготвителен тест (за текущ контрол)	1	50
Общо за семестриалното оценяване:		2	80
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест)	1	85
Общо за сесийното оценяване:		1	85
Общо за всички форми на контрол:		3	165

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Данъчно облагане“, качени в платформата за електронно и дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Борисов, С. Регулаторни и данъчни предизвикателства пред пазара на криптоактиви. Диалог : Електронно списание на СА "Д. А. Ценов" - Свищов, Свищов : Акад. изд. Ценов, 2022, 1, 31-57., ISSN(онлайн) 1311-9206 /
2. Герчева, Св. Дигиталният данък - фискалните аспирации на държавата към цифровата икономика. Инвестиции в бъдещето - 2019 = Investments in the Future - 2019 :

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

² При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

Дванадесета научно-приложна конференция с международно участие, 3 - 4 октомври 2019 : Сборник доклади, Варна : НТС - Варна, 2019, с. 104 - 109.

3. Герчева, Св. Данъци с кауза – екологичните данъци срещу замърсяването на околната среда, Варна: ИК „Стено“, 2013
4. Найденов, Л. Личното и корпоративното подоходно облагане като източници на местни приходи - възможности и предизвикателства = Personal and Corporate Income Taxes as Sources of Local Revenues - Opportunities and Challenges. Икономика 21 : Междууниверситетско списание = Economics 21 : Interuniversity Journal, Свищов : Акад. изд. Ценов, Год. 9, 2019, 2, 18 - 36 ; 17 - 33., ISSN(печатно) 1314-3123, ISSN(онлайн) 2534-9457/
5. Найденов, Л., Павлова-Бънова, М. Местни данъци и ефективност на туристическия бизнес. Туризмът в новото хилядолетие - състояние и перспективи : Международна научнопрактическа конференция, Свищов, 11 - 12 окт. 2019 г. : Сборник с доклади, Свищов : Акад. изд. Ценов, 2019, 291 - 300.
6. Чапаров, Б., Манолов, Ц. Такса „битови отпадъци“ – прилага ли се принципът „замърсителят плаща“ в България. Известия. Сп. Икономически университет - Варна, Варна : Наука и икономика, 66, 2022, 3, 213-222., ISSN(печатно) 1310-0343, ISSN(онлайн) 2367-6949/
7. Gercheva, S. Tax or Trade: Community Energy Taxation in the Context of Climate Neutrality. Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series, Varna : Union of Scientists - Varna, 9, 2020, 1, 168-178.

Април 2024 г.